

Eskilstuna
kommun

Kunskapsdriven verksamhetsutveckling inom socialtjänsten

Slutrapport

Eskilstuna kommun
Projektrapport 2025:3

Om Projektrapporten

Projektrapporten är en slutrapport från ett tvåårigt samarbetsprojekt mellan Vård- och omsorgsförvaltningen i Eskilstuna kommun och två forskningsledare på FoU i Sörmland.

Författare

Marina Arkkukangas och Sanna Tiikkaja

Datum och ort

2025-02-12 Eskilstuna

Innehåll

Sammanfattning	4
Bakgrund.....	4
Behovet	5
Målstyrt arbete.....	5
Organisationen	5
Forskningsledare som funktion	6
Genomförande och förankring	6
År 1 som forskningsledare	6
Forskningsprocessen.....	7
Strukturerad forskningsportfölj.....	7
Behovsstyrd forskning – risker och nytta.....	9
År 2 som forskningsledare	9
Resultat av arbetet.....	9
Roll och funktion för forskningsledarna.....	10
Framarbetad arbetsmodell	10
Praktiskt kunskapsbaserat arbete som forskningsledare	11
Identifierade utmaningar	11
Rekommendationer och nästa steg	12
Referenser.....	13
Bilaga 1	14
Bilaga 2	16

Sammanfattning

Detta är en slutrapport av ett tvåårigt uppdrag där två forskningsledare på deltid initialt rekryterades till vård- och omsorgsförvaltningen i Eskilstuna kommun 2023–2024. Forskningsledarna har sina ordinarie tjänster vid den regionala FoU-enheten, FoU i Sörmland.

Det övergripande syftet med uppdraget var att ta fram en process/ett arbetssätt för utvecklings- och forskningsinitiativ i vård- och omsorgsförvaltningen. Intentionen med processen var att säkerställa att alla forskningsinitiativ kopplar an till uppsatta mål i vård- och omsorgsförvaltningen (1). Vidare var syftet att upprätta en struktur för samverkan med olika aktörer ”vägen in” gällande forskningsinitiativ, uppföljning och redovisning av forskningsresultat. Uppdraget handlade också om att företräda vård- och omsorgsförvaltningen i forskningsfrågor.

Sammanfattningsvis innebär uppdraget en organisatorisk satsning på att effektivisera och strukturera forsknings- och utvecklingsarbete inom vård- och omsorgsförvaltningen. Fokus ligger på att säkerställa att forskningsinitiativen är målinriktade, att det finns tydliga samarbetsformer med externa aktörer och att forskningsresultat hanteras och redovisas systematiskt.

Efter denna slutrapportering har uppdraget förlängts i två år, för att ytterligare säkerställa processen och för att utveckla forskningsledarfunktionen inom vård- och omsorgsförvaltningen.

Bakgrund

Socialt arbete ska vila på en bred teoretisk grund där forskning och teorier tillämpas i praktiken. Kunskap inom fältet har historiskt varit svärdefinierad och omfattar flera former, såsom teoretisk, praktisk och tyst kunskap. Under de senaste 20 åren har debatten fokuserat på evidensbaserad praktik (EBP), en modell hämtad från medicinen som bygger på att forskningsresultat styr det praktiska arbetet, se figur 1 (2). I Sverige har Socialstyrelsen försökt införa EBP inom välfärdssektorn, vilket har mött både stöd och kritik. Förespråkare ser det som en väg till högre kvalitet, medan kritiker menar att EBP är en medicinsk modell som inte alltid passar in i socialtjänsten.

Ett kunskapsstyrt arbetssätt i socialtjänsten innebär bland annat att granska och utvärdera modeller, metoder och arbetssätt för att identifiera insatser som är effektiva, ineffektiva eller potentiellt skadliga för individer eller grupper. Detta arbetssätt betonas i den nya socialtjänstlagen som har fokus på att socialtjänsten ska vara förebyggande, lättillgänglig och kunskapsbaserad. Den 23 januari beslutades propositionen om en ny socialtjänstlag, som förväntas träda i kraft den 1 juli 2025.

Hinder för att använda forskning och implementera EBP kan innefatta brist på tid, resurser och stöd, samt osäkerhet kring att tolka och tillämpa forskning. Organisatoriska utmaningar, såsom hög arbetsbelastning och bristande stödstrukturer, försvårar också arbetet. Vidare leder avsaknad av kompetens och upplevelsen av att yrkesrollen inte utnyttjas fullt ut till att många i praktiken förlitar sig mer på erfarenhetsbaserad kunskap än på forskning. Dessa utmaningar kan även kopplas till det så kallade "knowledge-to-action gap" (KTA-gap), en klyfta mellan vetenskaplig kunskap och praktisk handling (3).

För att förbättra det dagliga arbetet inom socialtjänsten krävs en kritisk användning av olika former av kunskap, samtidigt som kompetensen hos medarbetare behöver stärkas (4). Integreringen av teori och praktik genom forskningsledare och en processmodell för kunskapsdriven

verksamhetsutveckling kan därför bidra till en kunskaphöjning och en förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst, vilket även nyligen har lyfts i forskning inom området (5).

Figur 1. EBP-modellen. Källa: Socialstyrelsen.

Behovet

Den nya socialtjänstlagen betonar vikten av vetenskap och beprövad erfarenhet. Samtidigt står kommunerna inför betydande utmaningar med att etablera strukturer som integrerar både forskning och utveckling på ett strategiskt och praktiskt sätt. Majoritet av forskningen som bedrivs inom socialtjänsten är tillämpad forskning, som definieras som ett systematiskt arbete för att söka efter ny kunskap, med en bestämd tillämpning i sikte (6). En processmodell för kunskapsdriven verksamhetsutveckling stärker även möjlighet till uppföljning, analys och återkoppling, vilket bidrar till att skapa en lärande organisation.

Målstyrt arbete

En strukturerad process med tydlig koppling till långsiktiga och kortsiktiga mål bidrar till uppbyggnaden av systematisk uppföljning och analys i en organisation. Detta gör det möjligt att kartlägga befintliga och planerade forskningsinitiativ, vilket i sin tur skapar en helhetsbild av verksamhetens olika aktiviteter och bidrar till det målstyrda arbetet. På så sätt kan kommunen inte bara identifiera vilka satsningar som redan pågår utan även styra resurser till specifika områden och prioriterade mål. Detta arbetssätt är ett exempel på hur ett systematiskt och strategiskt angreppssätt även kan stärka uppföljning och analys samt forskningens roll och relevans inom en kommunal kontext.

Organisationen

Vård- och omsorgsförvaltningen i Eskilstuna är en framstående aktör med ett starkt engagemang för forskning och innovation. Detta engagemang har historiskt lett till att forskningsinitiativ aktivt har uppmuntrats, vilket har resulterat i att en betydande mängd forskning genom åren både har bedrivits och pågår inom förvaltningen. Dessa forskningsinitiativ kan även finansieras genom interna eller externa medel, som dock på grund av konkurrens kan vara svåra att få.

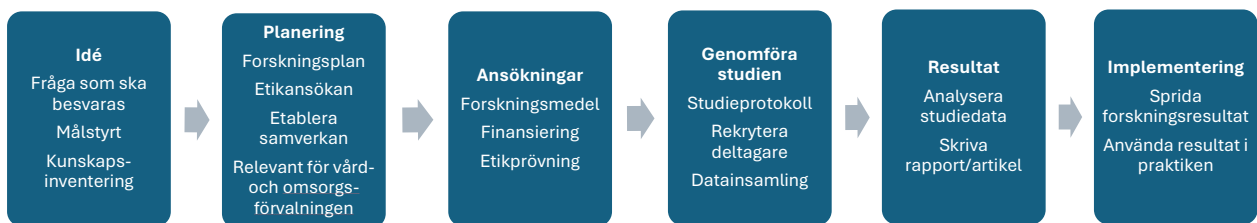
Utifrån en flexibel finansieringsmodell blir forskningen ett verktyg som kan stärka den regionala rollen, samtidigt som det fyller statliga finansieringsluckor för forskning, särskilt inom områden

som är viktiga för kommunsektorn (7). Det är en strategi som ökar möjligheten att uppnå de egna utvecklingsmålen. Dock innebär antalet forskningsinitiativ en utmaning när det gäller att bibehålla en tydlig överblick över all pågående forskning och att säkerställa att forskningen ger maximal nytta för verksamheten och organisationen i stort. Den forskning som pågår inom vård- och omsorgsförvaltningen i Eskilstuna kommun sker i samverkan på flera nivåer, regional, nationell och internationell. Samverkan sker också med flera olika universitet, exempelvis Mälardalens universitet, Sophiahemmet högskola, Uppsala universitet och Linneuniversitetet.

Forskningsledare som funktion

En forskningsledare, med sin djupa metodkunskap, kan spela en avgörande roll i utvecklingen av en förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst. Genom att stödja förvaltningen och dess medarbetare i det kunskapsbaserade arbetet bidrar forskningsledarna även till en kunskapshöjning och till att ett vetenskapligt förhållningssätt används, när utvärderingar genomförs eller vid planering av nya forskningsinitiativ. Funktionen innebär också att ge stöd i form av metodkunskap och att ta ansvar för att forskningsprocessen bidrar till mer och bättre kunskap om satsningar, nytta och implementering av forskningsresultat, se figur 2.

Forskningsledarna kan även möjliggöra en strukturerad uppföljning och analys av forskningsinitiativ, vilket ger underlag för att besvara de frågor som är mest relevanta för kommunens behov och prioriteringar, kopplat till nämndens uppsatta mål.

Figur 2. Beskrivning av forskningsprocessen

Genomförande och förankring

År 1 som forskningsledare

Initialt har forskningsledarna deltagit vid möten med förvaltningschefen, utvecklingschefen och kvalitetschefen, som utgjorde den närmsta gruppen för kontinuerliga avstämningar. Agendan på mötena varierade och arbetsformen utvecklades över tid. Flera möten genomfördes även inom olika ledningsgrupper för att enas om hur uppsatta mål bäst skulle följas upp.

Under första året deltog forskningsledarna även på andra möten som exempelvis vid de olika programområdenas gruppmöten. Vid mötena informerade forskningsledarna bland annat om att medarbetarna kunde vända sig till dem vid frågor om forskning, utveckling och utvärdering, och även om metodkompetens. Frågor kom in från medarbetarna kring exempelvis hjälp med att ta fram enkätfrågor, validerade instrument samt stöd för utvärdering inom olika interna projekt. Möten med medarbetare för diskussioner kring detta var värdefulla och ska ses som ett lärande som bidrar till ökad kunskap hos medarbetare.

Forskningsprocessen

Till att börja med har uppdraget till stor del handlat om att identifiera forskningsprocessen, hur forskningsinitiativ ska samlas och hanteras, en form av ”process mapping”. Forskningsledarna fick börja med pågående forskning och följa upp dessa, ta kontakt med forskare och börja strukturera och systematiskt samla relevanta uppgifter. Uppgifter som samlades in baserades på upprättade avtal och vad som enats om i dessa, exempelvis genomförda etikansökningar, rapporter, artiklar och återrapporteringar i form av muntliga eller andra presentationer för att förvaltningen skulle ges möjlighet att ta del av resultaten och kunna ställa frågor till forskarna.

Arbetsprocessen kring detta utmynnande i framtagningen av flera olika mallar (se bilaga 1–2) som syftade till att kunna strukturera arbetet och säkerställa förväntningar, från både vård- och omsorgsförvaltningen och forskare. En annan viktig del av forskningsprocessen var kopplingen till förvaltningens 31 mål på fyra olika nivåer, se figur 3. Sammantaget samlades variabler in för att skapa en forskningsportfölj.

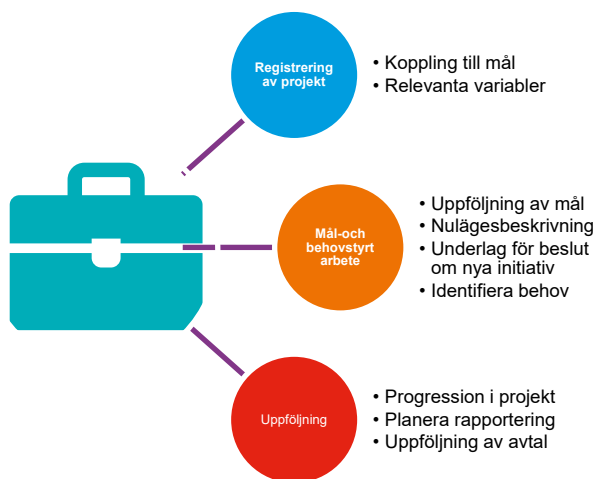
Samhällsnivå	Organisationsnivå	Invånarnivå	Medarbetarnivå
<p>Ar 2027 har vård- och omsorgsnämnden utvecklat samverkan och strukturer som stödjer invånarna att ta ansvar för sin egen och andras trygghet och hälsa</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1. strukturer, som i en vidareutveckling, möjliggör för invånarna att ta ett eget ansvar för sin hälsa och sin livssituation. 1.2. strukturer, som i en vidareutveckling, bidrar till att skapa likvärdiga förutsättningar utifrån diskrimineringsgrunderna. 1.3. förebyggande och hälsofrämjande insatser till invånarna i Eskilstuna kommun. Vi tar hänsyn till invånarnas olika livsvillkor. 1.4. ett vidareutvecklat samarbete med andra förvaltningar i Eskilstuna kommun, region Sörmland och Mälardalens universitet. 1.5. samverkansformer, som kan vidareutvecklas, med näringsliv, intresseorganisationer, idrottsföreningar, förbund m.fl. 1.6. förenklade kontaktvägar och ökad tillgänglighet till vården och omsorgen. 1.7. balans mellan efterfrågan och tillgång av särskilt boende för barn, unga, vuxna och äldre. 1.8. en hållbar infrastruktur som möjliggör effektiva digitala arbetsätt över myndighetsgränser. 1.9. en ökad kunskap hos medarbetarna och invånarna om vikten av att ta ansvar och planera för sitt eget liv.	<p>Ar 2027 har vi skapat förutsättningar för en hållbar vård och omsorg med individens mål och vilja i fokus</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.1 genom arbetsdelning säkerställt att rätt kompetens nyttjas till rätt arbetsuppgift. 2.2 identifierat behov av nya kompetenser och utvecklat nya arbetsformer och roller inom förvaltningen. Tillsammans med samarbetspartners skapar vi utbildningsinnehåll som svarar mot vården och omsorgens behov. 2.3 utformat tvärprofessionella team där invånaren är teamets viktigaste deltagare. 2.4 utvecklat arbetsätt som stödjer proaktivt förhållningssätt för att minska eller fördröja behov av vård och omsorg. 2.5 säkerställt en hållbar infrastruktur som möjliggör effektiva digitala arbetsätt. 2.6 utvecklat ett samarbete med civilsamhället. 2.7 kompetens att ge våra invånare förutsättningar att leva ett självständigt liv. 2.8 utvecklat arbetsätt som bidrar till att inte någon invånare diskrimineras och att alla invånare har likvärdiga möjligheter att nå sina mål. 2.9 invånarnas förtroende för utvecklingen av framtidens vård och omsorg 2035	<p>Ar 2027 har vi utvecklat - tidiga, samordnade och hälsofrämjande insatser som stödjer den enskilde att bli trygg, säker och så självständig som möjligt utifrån egna villkor, sin livssituation och sina resurser - en personcentrerad och patientsäker vård och omsorg med hela individen i centrum</p> <ul style="list-style-type: none"> 3.1 utvecklat och förenklade kontaktvägar och ökat tillgängligheten till vård och omsorg. 3.2 anpassat vårt arbete utifrån kunskapen om att individens livsvillkor påverkas av kön, könsidentitet, ålder, funktionssätt, etisk bakgrund, religion och sexuell läggning. 3.3 minskat detaljstyrningen av insatser och utvecklat arbetsätt som utgår från en personcentrerad och patientsäker vård och omsorg. 3.4 skapat förutsättningar för att bedriva en personcentrerad och patientsäker vård och omsorg. 3.5 utvecklat ett flexibelt stöd som utgår från individens behov, mål och förutsättningar. 3.6 utvecklat metoder som bidrar till att den enskilde kan leva ett liv fritt från våld. 3.7 strukturer som stödjer invånaren att ta ansvar och planera för sitt eget liv.	<p>Ar 2027 har vi stärkt vår förmåga att tillvarata medarbetarnas engagemang, vilja, intresse och resurser för att bedriva en hållbar vård och omsorg med individens mål och vilja i fokus</p> <ul style="list-style-type: none"> 4.1 utvärderade arbetssätt som frigör tid för medarbetare att stödja invånaren i att uppnå sin målbild. 4.2 förutsättningar för att tillvarata medarbetarens engagemang, kompetens, intresse och egna förmågor i uppgifter som är kopplade till uppdraget och/eller verksamheten. 4.3 en ömsidesidig tillit mellan medarbetare och ledning som möjliggör ett aktivt medarbetarskap. 4.4 en utbyggd struktur för en lärande organisation i samverkan. 4.5 digitala arbetsätt som frigör tid för goda möten och värdeskapande arbetsuppgifter. 4.6 ett förbättrat resultat i medarbetarundersökningen angående HME (motivation, ledarskap och styrning) samt aktivt medarbetarskap.

Figur 3. Målmatrix med mål för olika nivåer

Strukturerad forskningsportfölj

Forskningsledningens arbete har bidragit till utvecklingen av en forskningsportfölj som syftar till att kartlägga och samordna pågående forskningsinitiativ, se figur 4. I portföljen sammanställs alla relevanta uppgifter om den pågående forskningen, så som ansvarig forskare, forskningshuvudman, ett etiskt tillstånd finns, mål enligt figur 3, vad forskarna ska leverera tillbaka till förvaltningen, exempelvis antal skriftliga rapporter, muntliga presentationer, sammanfattningar eller vetenskapliga artiklar, samt datum för detta. Ytterligare användningsområden är uppföljning och återkoppling till ledning och medarbetare samt externa samarbetsaktörer.

För ett systematiskt arbete har mallar tagits fram för förfrågningar om deltagande i forskning och bedömning av förfrågning av deltagande i forskning (bilaga 1–2). En mall för planerad återrapportering samt mallar för skriftliga rapporter i två former; en sammanfattning och en längre rapportform, finns framtagna.

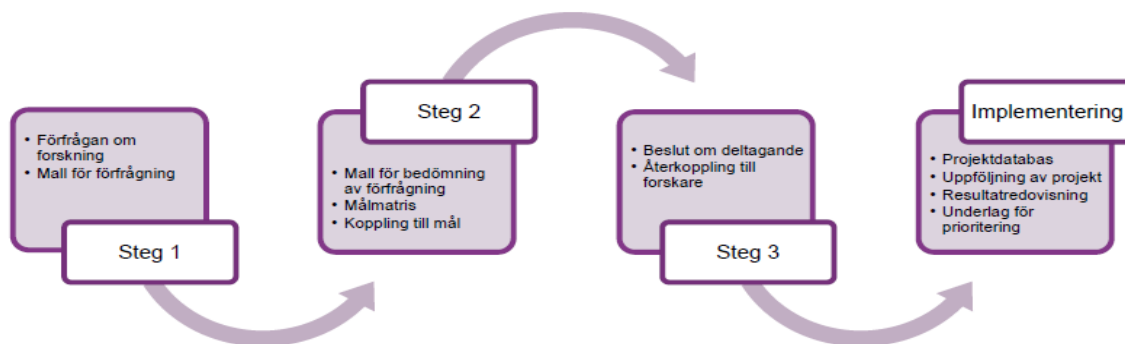

Figur 4, Strukturerad forskningsportfölj

Bedömning och beslutsprocess

Praktiskt har processen lett till att alla forskningsförfrågningar går via forskningsledarna till vård- och omsorgsförvaltningen. Framtagna mallar används för att genomföra kopplingar till relevanta mål i förvaltningen, utifrån forskningsprojektets syfte. För att säkerställa att så träffsäkra primära och sekundära mål som möjligt kopplas till aktuellt forskningsprojektet, granskar forskningsledarna forskningsprojektets syfte och kopplar det till mål. Sedan granskar även utredningschefen på förvaltningen detta. Efter det gör forskningsledarna en bedömning av projektet i sin helhet för att sedan ta upp det till diskussion och beslut vid kontinuerliga möten med förvaltningschefen, utvecklingschefen och kvalitetschefen.

Vid bedömningar är det flera aspekter som är avgörande för beslut, de mål och skiften¹ som är prioriterade inom förvaltningen, antal pågående initiativ inom de kopplade primära och sekundära målen, finansiering och förvaltningens kostnader (resurser och tid) (1). Genom det systematiska arbetet får förvaltningen kunskap om resursåtgången för olika forskningsprojekt exempelvis för hemtjänst eller SÄBO. Detta ger även en helhetsbild av spridningen av forskning kopplat till vård- och omsorgsförvaltningens olika mål och skiften (1). Hela denna process illustreras enligt figur 5.

Figur 5, Processbild

¹ Skifte är förändring från nuvarande läge till önskat läge.

Behovsstyrd forskning – risker och nytta

Första årets arbete har även präglats av diskussioner kring att forskningsprocessen inte ska ses som ett hot mot ”forskarfrihet”, vilket det lätt kan tolkas som då forskningen blir behovsbaserad och ska kopplas till förvaltningens mål. Det är vanligt att forskningsfinansiärer har prioriterade områden och därmed styr den forskning som bedrivs i Sverige. På liknande villkor byggs forskningsprocessen upp i vård- och omsorgsförvaltningen.

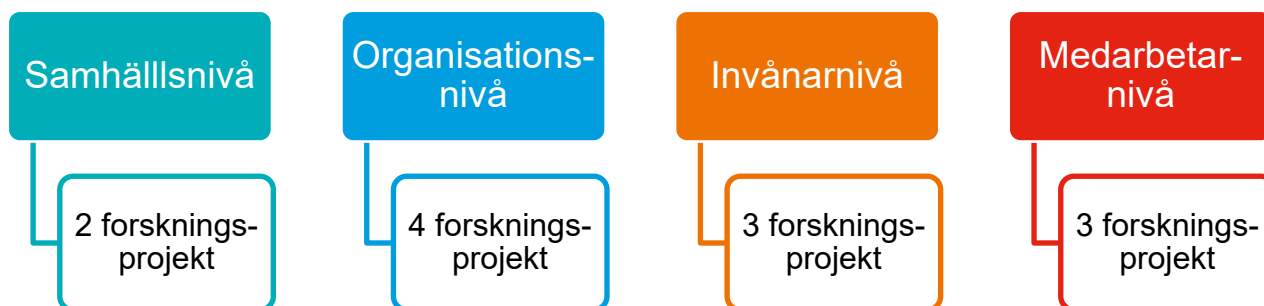
För att beskriva det lite mer konkret kan ett forskningsprojekt ha ett mål som forskarna har ett intresse av, samtidigt som förvaltningen kan bedöma att forskningen kopplar till ett för dem relevant mål. Därför är det viktigt att prioritera dialogen kring varje projekt. Att koppla till förvaltningens mål och att klargöra nyttan från start är därmed ett kärnmoment, som även banar väg för eventuell implementering. Såklart kan forskning bedrivas som inte direkt kommer till praktiskt nytta, men det är fortfarande en prioritering som förvaltningen behöver göra utifrån de utmaningar de har, de resurser som finns samt behov av forskning inom prioriterade områden.

År 2 som forskningsledare

Under andra året har ett större fokus legat på att designa och planera forskningsprojekt, både som forskningsledarna själva är involverade i och förväntas bedriva, samt för andra forskare. Ett av dessa forskningsprojekt har startat upp och handlar om beteendeaktivering i kommunal kontext, utvärdering av en metod som syftar till att minska depression hos personer med kommunala insatser och som är 65 eller äldre.

Resultat av arbetet

Sedan forskningsledarna påbörjade uppdraget har 26 förfrågningar om deltagande i forskning kommit in till vård- och omsorgsförvaltningen genom den framtagna processen. Av dessa har förvaltningen tackat ja till att delta i 19 forskningsprojekt och av dem har 12 projekt startas upp och är nu i olika faser. (*Det akademiska boendet räknas inte in i dessa.*) De forskningsprojekt som inte har startat har inte beviljats externa forskningsmedel. Av beviljade förfrågningar om deltagande i forskning som har startats har dessa kopplats till förvaltningens fyra skiften, se figur 6.

Figur 6, Förvaltningens pågående forskningsprojekt i skiften på fyra nivåer

Roll och funktion för forskningsledarna

Här kommer några centrala punkter kopplat till den kunskapsbaserade processen gällande rollen som forskningsledare:

- Säkerställa att forskningsinitiativ är strategiskt prioriterade och kopplade till förvaltningens mål.
- Stödja vid identifiering och formulering av relevanta forskningsfrågor.
- Designa, planera och genomföra prioriterad forskning inom förvaltningen.
- Säkerställa att forskningsresultat återrapporteras till verksamheten och kopplas till nyttan för verksamheten.

Framarbetad arbetsmodell

En interaktiv ansats kan beskriva det arbetssätt som har använts för att involvera alla relevanta aktörer i processen. En interaktiv ansats kan i detta fall beskrivas som ett utvecklingsinriktat nära samspel med berörda parter, som samtidigt kan behålla ett kritiskt perspektiv och ambitionen att bidra till en långsiktig utveckling. Det betyder att tillsammans med förvaltningen mötas och diskutera, samla information kring nuvarande processer samt att få tillgång till underlag som är av värde för processen. En viktig del är alltså att alla som är berörda i processen medverkar och är delaktiga, som ägare av satsningen. Detta innefattar kontinuerliga möten med ledningen och vid behov externa aktörer.

MODELL FÖR KUNSKAPSDRIVEN VERKSAMHETSUTVECKLING

Figur 7, Modell för kunskapsdriven verksamhetsutveckling

Praktiskt kunskapsbaserat arbete som forskningsledare

Forskningsledarna har varit involverade i 24 i olika uppdrag. Uppdragen varierar från att vara stöd i formulering av enkätfrågor, målbildsarbete, utvärdering av utbildningssatsningar till att designa och ansvara för forskningsprojekt och att ansöka om forskningsmedel. Syftet är att bidra till kunskapshöjning och att skapa engagemang kring ett kunskapsbaserat arbetssätt.

Exempel på uppdrag:

- Att ta fram en rapport, ”*Framtidens vård och omsorg 2039 i Eskilstuna Analys av resultat 2024*”, som baserades på Eskilstuna kommuns medborgarenkät. Detta gjordes i samarbete med forskare på Sophiahemmet högskola och Mälardalens universitet.
- En enkät för att mäta personalens kunskaper om psykisk ohälsa efter en genomförd utbildning.
- En utvärdering som handlar om att utvärdera en ledarskapsutbildning för chefer.
- Ett uppdrag om verksamhetsutveckling gällande personer som söker särskilt boende.
- Ansökningar om extern forskningsfinansiering.
- Uppstart av det internfinansierade forskningsprojektet DePrevent.
- Test av nya möjligheter för att förenkla rekrytering av studiedeltagare (film DePrevent)

Utveckling som skett under projektet

Under år två har nya forskningsprojekt startat och forskningsledarna har haft möjlighet att testa processen från början. I dessa projekt har forskningsledarna haft samtal om möten med aktuella forskare, bland annat om hur återrapportering ska ske till vård- och omsorgsförvaltningen. Forskarna är mycket positiva till att vård- och omsorgsförvaltningen vill få resultatrapporter om hur projektet fortskrider och de ser positivt på förvaltningens önskan om att forskningen och resultaten ska komma till nytta och implementeras i verksamheten.

Identifierade utmaningar

Naturligtvis har flera utmaningar identifierats under processen. Bland annat har det ibland varit svårt att hålla sig till den framtagna processen på grund av nya idéer och iterativa arbetssätt. Ibland uppstår forskningsidéer i olika möten som förvaltningen har, antingen interna eller externa. Frågor om forskningssamarbeten eller deltaganden i nya projekt kommer in från olika håll i förvaltningen, ofta är det chefer inom olika verksamheter som får forskningsförfrågningar. Ibland kommer förfrågningar om deltagande i forskning in mycket nära inpå sista ansökningsdatum för extern finansiering. Den framtagna processen för förfrågningar om deltagande i forskning, uppskattas ta ungefär 2–4 veckor (från inkommen förfrågan till beslut), vilket för med sig att forskare behöver komma in med sin förfrågan i god tid. Något som forskningsledarna har uppmärksammat är att forskare sällan söker finansiering för den kostnad som det innebär för vård- och omsorgsförvaltningens medverkan i forskningen (till exempel personalkostnader vid intervjuer).

Från en del av de tidigare genomförda forskningsprojekten har förvaltningens medarbetare ibland varit besvikna på bland annat vilka frågor som forskningen ska svara på. Det har lett till uttalanden inom förvaltningen som ”detta visste vi ju redan, det var inget nytt”. I några fall har förvaltningen inte upplevt sig delaktiga i den forskning som har gjorts, vilket har lett till att med-

arbetarna inte har fått svar på de forskningsfrågor som de önskat få svar på. Detta är centralt för arbetet med att säkerställa förväntningar, så att forskning upplevs som nyttig och relevant och för att undvika motstånd till att delta i forskning.

Sist men inte minst behöver forskarnas förståelse för den framtagna processen öka. Denna rapport är ett sätt att förtydliga och kommunicera arbetssättet, som förhoppningsvis även kan komma andra kommuner till nytta.

Rekommendationer och nästa steg

- Fokusera på fortsatt samverkan med forskare för att förankra den strukturerade forskningsprocessen.
- Fortsätt att utveckla processer för systematisk uppföljning och prioritering av forskningsinitiativ.
- Skapa en tydlig plattform där forskningen kan kommuniceras internt.
- Säkerställ att forskningsledarnas roll kommuniceras tydligt inom och utanför organisationen för att underlätta samarbete.
- Kommunicera till allmänheten, om den forskning som pågår inom förvaltningen, exempelvis via hemsidan.
- Kommunicera till forskare – Så här gör du om du vill forska inom vård-och omsorgsförvaltningen.

Referenser

1. Vård- och omsorgsförvaltningen, Eskilstuna kommun (2024). *Framtidens vård och omsorg 2035. Vård- och omsorgsnämndens strategiska utvecklingsplan för perioden 2022–2027 med utblick mot 2035.*
2. Jacobsson K, Meeuwisse A. (2020). 'State governing of knowledge' – constraining social work research and practice. *European Journal of Social Work*. 23(2):277–89.
3. Börjesson U, Ulmestig R. (2024). Challenges of knowledge utilization in social work practice: “the clients are the least of our problems”. *Social Work Education*.43(5):1285–301.
4. Graham ID, Logan J, Harrison MB, et al. (2006). Lost in knowledge translation: time for a map? *The Journal of Continuing Education in the Health Professions*. 26(1):13–24. doi: 10.1002/chp.47.
5. Gustafsson, M., Zingmark, M., Iwarsson, S., & Ekstam, L. (2025). Ambitions and obstacles for evidence-based municipal primary healthcare – a mixed- methods study. *Scandinavian Journal of Occupational Therapy*, 32(1).
<https://doi.org/10.1080/11038128.2025.2451265>
6. Vetenskapsrådet. (2023). *Forskningsbarometern 2023: svensk forskning i internationell jämförelse*. Stockholm: Vetenskapsrådet. 108 s.
7. Persson B. (2017). What Shapes Research Policy at the Local Government Level? The Establishment of a Research Fund in a Swedish Municipality. *Scandinavian Journal of Public Administration*. 21(4):77–96.

Fråga om deltagande i Forskningsprojekt

Titel på forskningsprojekt	
Initiativtagare (organisation)	
Forskningshuvudman (om annan än ovan)	
Kontaktperson och kontaktuppgifter	
Typ av förfrågan (part i ansökan, letter of intent, medfinansiering, bidra med verksamhet mm)	
Vid deltagande i ansökan ange länk till utlysningen och datum för besked om medel	
Namn på andra medverkande	
Projektbeskrivning Syfte och frågeställningar	
Projektbeskrivning Design och metod	
Projektbeskrivning Målgrupp/verksamhet	
Projektbeskrivning Utfallsmått (primär/sekundär)	
Finns projektplan ja eller nej, om ja bifoga	
Etisk ansökan (genomförd, påbörjad eller planerad, om ej aktuellt motivera varför).	

Ange diarienummer för etikprövning och bifoga beslut	
Grad av önskad medverkan (verksamheter, personer med mera)	
Tidsåtgång (uppskattning)	
Tidsperiod	
Finansiering av projektet (summa)	
Finansiering från eller till Vård och Omsorgsförvaltningen (summa)	

Inkommen till vård- och omsorgsförvaltningen (Fylls i av mottagaren)	
---	--

Förutsättningar

Projekt ska kontinuerligt rapporteras till Vård- och omsorgsförvaltningen Eskilstuna kommun. Rapporteringar sker enligt överenskommelse efter beslut om deltagande.

Bedömning deltagande i Forskningsprojekt

Titel på forskningsprojekt	
Kortfattat syfte	
Vilket/vilka mål svarar projektet upp till? Primärt mål	
Sekundära mål	
Redan pågående projekt kopplat till prioriterade mål	
Relevans kopplat till mål (fördelar och nackdelar, statistik)	
Risk – nytta	
Bedömning av omfattning (personella resurser med mera)	
Utlåtande från forskningsledare:	
Beslut från förvaltningsledning	
Datum för beslut	
Återkoppling till frågeställaren	